EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.7.2024
COM(2024) 282 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

riiklikult toetatava ekspordikrediidi kokkuleppe punkti 6 läbivaatamise küsimuses Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta

LISA

Euroopa Liidu seisukoht on toetada kokkuleppe punkti 6 ja sellega seotud sätete läbivaatamist vastavalt viimasele ettepanekule, mille Euroopa Liit esitas teistele kokkuleppe osalistele.

Liidu viimane ettepanek on punkti 6 praegune tekst asendada ning kokkuleppe I lisa „Kliimamuutuste ekspordikrediidi sektorilepe“ I liitest „Kliimamuutuste leevendamise projektide toetuskõlblikkuse kriteeriumid“ jätta välja read projektiklasside B ja C kohta. Muudatused on järgmised:

„**6. KOKKULEPPE ALUSEL ANTAVA TOETUSEGA SEOTUD KEELUD**

a) Osalised ei anna fossiilkütustel põhinevale energeetikasektorile riiklikult toetatavat ekspordikrediiti ega sellega seotud abi, välja arvatud piiratud ja selgelt määratletud asjaoludel ning kooskõlas eesmärgiga piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ga ja Pariisi kokkuleppe eesmärkidega. Nimetatud kooskõla hinnatakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri esitatud uusimate teaduslike põhjenduste alusel.

b) Alapunkt a hõlmab järgmisi projekte: söe, toornafta ja maagaasi uurimise, tootmise, transpordi, ladustamise, rafineerimise ja jaotamise ning söe, toornafta, maagaasi ja selle derivaatide elektriks ja soojuseks muundamise projektid.

c) Alapunktides a ja b sätestatud keelde ei kohaldata projektide suhtes, mis vastavad kliimamuutuste sektorileppe I liites sätestatud normidele.

d) OECD sekretariaat koostab igal aastal avaliku aruande sellistele fossiilkütustel põhineva energeetika sektorile ja puhta energia projektidele antava riiklikult toetatava ekspordikrediidi ja sellega seotud abi kohta, mis on kliimamuutuste sektorileppe projektiklassi A „Keskkonnasäästlik energiatootmine“ ja E „Energia ülekandmine, jaotamine ja salvestamine“ kohased tehingud. Aruandes esitatakse fossiilkütustel põhineva energeetika sektori projektide ning puhta energia A- ja E-klassi projektide tehingute arv ja krediidi koondsummad lähte- ja sihtriikide ja fossiilkütuste liikide kaupa ning nende jagunemine eelneva etapi (uurimine ja tootmine), vaheetapi (transport ja ladustamine) ja järgneva etapi (rafineerimine ja jaotamine) ning elektrienergia tootmise tegevuste kaupa.

e) Käesolev punkt vaadatakse läbi hiljemalt 31. detsembril 2026, lähtudes kliimamuutuste peatamise ühise eesmärgi saavutamise vajadusest, võttes arvesse uusimaid kliimateaduslikke aruandeid ja rahvusvaheliste organisatsioonide soovitusi selle kohta, milliste konkreetsete meetmetega saaks hoida üleilmse keskmise temperatuuri tõusu alla 1,5 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega.

[…]

I LIIDE. KLIIMAMUUTUSTE LEEVENDAMISE PROJEKTIDE TOETUSKÕLBLIKKUSE KRITEERIUMID

[…]

~~PROJEKTIKLASS~~	~~MÄÄRATLUS~~	~~PÕHJENDUS~~	~~KASUTATAVAD STANDARDID VÕI~~	~~PIKIM TAGASIMAKSETÄHTAEG~~

			AEGUMINE	
PROJEKTIKLASS B: tervendamisprojektid fossiilkütuseid kasutavates elektrijaamades, fossiilkütuste asendamine				
1. LIIK: fossiilkütust kasutavad elektrijaamad, kus kogutakse ja säilitatakse süsinikdioksiidi	Protsess, mis hõlmab CO_2 voo eraldamist heitest, mida toodavad fossiilkütust kasutavad tootmisallikad, selle transport kogumiskohale keskkonnaohutuks ja püsivaks CO_2 geoloogiliseks säilitamiseks või kasutamiseks sisendi või lähteainena toodete või teenuste loomiseks.	Saavutada fossiilkütust kasutavate energiaallikate madal heitetase.	Mahukuses jõutakse tasemeni, mis on iga GWh kohta võrdne või väiksem kui 350 tonni (meetermõõdustikus) atmosfääri paisatud CO_2.[1] või kõikide projektide puhul kogumise ja säilitamise määrani, mis vähendaks jaama CO_2 heidet vähemalt 65 % või kogumismäär peab olema vähemalt 85 % CO_2 heitest, mis pärineb riikliku eksporditoetuse taotluses nimetatud seadmetest. See 85 % kehtib tavapäraste käitamistingimuste juures.	18 aastat
2. LIIK: jäätmeenergia*	Üksus, mis on ette nähtud energia tootmiseks tahkete segajäätmete termilise töötlemise teel (sh gaasistamine).	Kompenseerida tavaenergia kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet, vähendades edaspidi kasvuhoonegaase nagu metaan, mis muidu jäätmetest eralduks.	Aurutsükli korral katla (või aurugeneraatori) vähemalt 75 % energiamuundamise tõhusus alumise küttevääртuse alusel[2]. Gaasistamise korral gaasistaja tõhusus vähemalt 65 % alumisest küttevääртusest[3].	15 aastat
3. LIIK: hübriidelektrijaamad*	Elektrijaam, mis toodab elektrienergiat nii taastuvast energiaallikast kui ka fossiilkütuseallikast.	Selleks et vastata jaama kasutatavusnõudele, on fossiilkütusest energia tootmise allikas nõutav sellel ajal, kui taastuvast energiaallikast ei saa energiat toota või sellest ei piisa. Fossiilkütuseallikas võimaldab kasutada hübriidelektrijaamas taastuvenergiat, millega saavutatakse standardse fossiilkütust kasutava jaamaga võrreldes märkimisväärne CO_2 heite vähendamine.	Mudel 1: kaks eraldi tootmisallikat: üks taastuv energiaallikas ja üks fossiilkütuseallikas. Projekt tuleb kavandada nii, et vähemalt 50 % selle prognoositud aastasest energia kogutoodangust pärineb jaama taastuvast energiaallikast. Mudel 2: üks tootmisallikas, mis kasutab nii taastuvat energiaallikat kui ka fossiilkütust. Projekt tuleb kavandada nii, et vähemalt 75 % kasulikust toodetud energiast saadakse taastuvast allikast.	15 aastat
PROJEKTIKLASS C: energiatõhusus				

[1] Maagaasiküttel töötava jaama korral tuleks saavutada märkimisväärselt väiksem CO_2 mahukus.

[2] Katla (või aurugeneraatori) energiamuundamise tõhusus = (auru eksporditud puhassoojus/soojus või küttevääртus [alumine küttevääртus], mida kütus annab) (× 100 %).

[3] Gaasistaja tõhusus = (gaasi küttevääртus kasutatud kütusekilogrammi kohta / ühe kütusekilogrammi puhas küttevääртus (alumine küttevääртus)) (x 100 %).

1. LIIK: soojuse ja elektri koostootmise projektid*	Mitme energialiigi (elektri-, mehhaanilise ja soojusenergia) samaaegne tootmine ühes integreeritud süsteemis. Koostootmisjaama toodang hõlmab elektri- või mehhaanilist energiat ning soojusenergiat äriliseks, tööstuses ja/või elamumajanduses kasutamiseks.	Kuni kaks kolmandikku primaarenergiast, mida kasutatakse elektrienergia tootmiseks tavapärastes soojusenergiajaamades, läheb soojusena kaduma. Seega võib soojuse ja elektri koostootmine olla tõhus võimalus kasvuhoonegaaside vähendamiseks. Soojuse ja elektri koostootmine on võimalik kõikide soojaseadmete ja kütustega (sh biomass ja päikesesoojus) alates mõnekilovatistest kuni 1000 megavatiste aurukondensatsiooniga energiajaamadeni.[4]	Üldine tõhusus vähemalt 75 % vähese kütteväärtuse alusel.[5]	15 aastat
2. LIIK: kaugküte ja/või kaugjahutus*	Jaotusvõrk soojusenergia viimiseks tootmisüksusest lõpptarbijani.	Kaugkütte tõhususe parandamine, ehitades suure soojustõhususega auru ja/või sooja vee torujuhtmestikke, vähendades torustike ja muundurite kadusid ja suurendades heitsoojuse kasutamise hulka. Kaugjahutus on kombineeritud tehnoloogia CO_2 heite ja õhusaaste vähendamiseks ja energiajulgeoleku suurendamiseks, näiteks üksikute kliimaseadmete asendamise teel.	Kaugtorustike soojusjuhtivus peab olema alla 80 % asjaomasest Euroopa standardiga EN 253:2009 ettenähtud soojusjuhtivusest (vaadatakse läbi standardi ajakohastamise ajal).	15 aastat
3. LIIK: arukad võrgud*	Integreeritud kõrgtehnoloogiliste elektrivõrkude parem suutlikkus dünaamiliselt jälgida ja kontrollida kõigi nende koosseisu kuuluvate tehniliste komponentide (nt elektritootmine, võrguhalduslahendused, kõrgepinge alalisvoolu konverterid ja süsteemid, paindlikud vahelduvvoolu ülekande süsteemid, elektri erisüsteemid,	Võrguettevõtjatel, ülekandesüsteemi halduritel ja jaotusvõrguettevõtjatel, võrgu kasutajatel, salvestite ja mõõtmissüsteemide käitajatel, teenuste ja rakenduste pakkujatel või elektribörsi platvormi haldajatel võimaldatakse rajada säästlikud, keskkonnasõbralikud, tasakaalustatud ja jätkusuutlikud	Kohaldada tuleb standardeid 1, 2 (a või b) ja 3. 1. Vähemalt 20 % rahastamiskõlblike projektide kogukuludest peab olema ette nähtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) rahastamiskõlblikuks ajakohastamiseks. 2a. Rahastamiskõlblikele projektidele esitatavad miinimumnõuded on fossiilkütuste põletamisest tuleneva CO_2 heite	15 aastat

[4] Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 4. hindamisaruanne: Climate Change 2007, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

[5] Soojuse ja elektri koostootmissüsteemi kogutõhusus (η_0) on kogu kasulik netoenergiatoodang (WE) ja kasulik netosoojusenergiatoodang (ΣQTH) jagatuna kogu kütusesisendiga (QFUEL), nagu on näidatud allpool:

$$\eta_0 = \frac{W_E + \Sigma Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

	~~ülekandmine, jaotamine, salvestamine, arukate võrkude jõuelektroonika lahendused, tarbimise vähendamine, mõõtmine, hajutatud energiaallikad)~~ ~~sisendeid ja väljundeid. IKT vastavalt rahvusvaheliselt kokku lepitud standarditele, nagu NIST-SGIP ja ETSI-CEN-CENELEC.~~	~~elektrisüsteemid, millel on väiksemad ülekandekaod ja optimaalne varustuskvaliteet, kõrgem ohutustase ja stabiilsem vooluvõrk, mis kasutavad taastuvenergia vooluvõtuseadmeid ning mis on kulutõhusamad ja kindlamad. Selleks toetatakse tarnelepinguid, mis hõlmavad eelkõige uuenduslike tipptasemel tehnoloogiate ja teenuste eksporti.~~	~~vähendamine hinnanguliselt vähemalt 10 % või~~ ~~2b. CO_2 heite märkimisväärne tõendatud vähenemine tuleneb ühest järgmisest:~~ • ~~aruka võrgu rakenduse või projekti raames käitatava elektrivõrgu energiakadude vähendamine vähemalt 5 % või~~ • ~~aruka võrgu rakenduse või projekti raames käitatavas võrgus elektri kogutarbimise vähendamine vähemalt 5 % või~~ • ~~taastuvenergia, sealhulgas madalamal pingetasemel toodetava taastuvenergia vahelduv võrkujuhtimine vähemalt 10 % ulatuses võrku juhitavast koguenergiast, juhul kui kasutatakse aruka võrgu tehnoloogiat.~~ ~~3. Enne tegevusloa andmist vaatab sõltumatu, kvalifitseeritud kolmas isik projekti üle ja koostab aruande, milles kirjeldatakse kavandatavat aruka võrgu rakendust või projekti, ning kontrollib, kas projekt või rakendus vastab standarditele 1 ja 2 (a või b). Standardit 2b kasutavate projektide puhul lisatakse aruandele projektist tuleneva hinnanguline CO_2 heite vähenemine. Kõnealune aruanne edastatakse osalistele enne mis tahes finantstoetusele loa andmist ning loa andmine sõltub sellest, kas aruandes kinnitatakse, et standardeid 1 ja 2 (a või b) järgitakse kavandatava arukate võrkude projekti või rakenduse puhul.~~ ~~Standardeid mõõdetakse, võrreldes hinnangulisi heitkoguseid või energiakasutust võrgu kasutusalal, kui kavandatavad aruka võrgu tehnoloogialahendused kasutusele võetakse, heitkoguste või energiakasutusega samas piirkonnas, kui aruka võrgu tehnoloogiat ei ole kasutusele võetud.~~	

~~Märkus. Kliimamuutustega seotud tungivatele vajadustele reageerimiseks on osalised keskendanud oma jõupingutused kliimamuutuste sektorileppe kohaldamisala laiendamisele, et hõlmata uusi projektiklasse. Osalised võtavad endale kohustuse vaadata läbi need projektiklassid, mida ei ole alates 2012. aastast läbi vaadatud, niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2024. aasta märtsis.~~ “

Liidu esindajad võivad kokkuleppe osalistega kokku leppida väiksemate tehniliste muudatuste tegemise võrreldes viimases liidu ettepanekus väljendatud seisukohaga, ilma et selleks oleks vaja uut nõukogu otsust.